

Ministeren for offentlige Arbejder (Gunnar Larsen): Det Lovforslag, som jeg i Dag har den Ære at forelægge for det høje Ting, gaar ud paa en midlertidig Ændring af Lov Nr. 111 af 13. Maj 1911 om Statsbanernes Takster m. m., idet det foreslaas i § 1 i Lovforslaget, at de i Lov Nr. 111 af 13. Maj 1911 indeholdte Bestemmelser om, at Helligdage holdes uden for den almindelige Indlæsningsfrist og Aflæsningsfrist for Vognladningsgoods, for saa vidt angaar Gods, for hvilket der er givet Tilladelse til Læsning og Losning samt Til- og Frakørsel paa Helligdage, indtil videre skal kunne sættes ud af Kraft.

Begrundelsen for dette Lovforslag er den ekstraordinære Situation, der er opstaaet som Følge af de meget store Brændselstransporter med Statsbanerne, herunder først og fremmest Tørvetransporterne. Det er beregnet, at der i de kommende 4 Maanedes af Tørvesæsonen vil blive stillet Krav til Statsbanerne om Transport af ca. 650 000 t Tørv Øst for Store Bælt og ca. 850 000 t Vest for Store Bælt. Hertil kommer yderligere, at der i Øjeblikket stilles meget store Krav til Statsbanerne om Transport af Brunkul; der er i den senere Tid gennemsnitlig stillet 200—250 Vogne daglig til Disposition for denne Transport, men der maa regnes med, at dette Krav efterhaanden bliver yderligere forøget, idet Brunkulslejet ved Nørre Vium endnu ikke er taget i Brug. Foruden disse ekstraordinære Krav til Statsbanernes Transport af Brændsel finder der ogsaa andre store Brændselstransporter Sted, herunder bl. a. af Stødbrende og Generatorbrænde, og yderligere transporteres der fra Tid til anden udenlandsk Brændsel med Statsbanerne i et langt større Omfang end under normale Forhold.

De forskellige Beskæftigelsesforanstaltninger foraarsager ogsaa et øget Behov af Jernbanevogne, idet der maa regnes med store Transporter af Grus og Sten til Bygge- og Vejarbejder, ligesom Statsbanerne selv har et ikke ringe Vognforbrug, dels til normalt Arbejde, dels til Arbejder, der er sat i Gang af Hensyn til Beskæftigelsen.

Den Vognpark, der staaer til Raadighed for disse Transporter, kan ved normal Anvendelse ikke slaa til. Der maa saaledes, hvis der ikke gribes til ekstraordinære Foranstaltninger, regnes med, at Transportbehovet ikke kan tilfredsstilles, hvilket vil have en katastrofal Indvirkning paa den for Landet saa vigtige Tørveproduktion, fordi det er absolut nødvendigt, at Tørvene fjernes fra Læggepladserne, saa snart de er

tjenlige dertil, saa at Læggepladserne kan være til Disposition for den videre Produktion.

Det er for at øge Mulighederne for, at Tørveproduktionen kan opretholdes i ufor mindsket Omfang, at nærværende Lovforslag er fremsat. Ifølge Statsbanernes Takstlov medregnes Helligdage nemlig ikke ved Opgørelsen af Ind- og Aflæsningsfristen for Vognladningsgoods, og denne Bestemmelse i Forbindelse med den almindelige Helligdagslov, hvorefter Varetransporter ikke er tilladt paa Søn- og Helligdage uden særlig Dispensation, bewirker, at Ind- og Aflæsning kun kan finde Sted om Hverdagen. Transportsystemets Ydeevne skulde derfor ved en midlertidig Ophævelse af disse Bestemmelser blive forøget med $\frac{1}{6}$ eller $16\frac{2}{3}$ pCt.

Jeg er naturligvis ganske klar over, at der kan rejses mange Indvendinger mod Ophævelsen af Helligdagsbestemmelserne, men i den givne Situation, hvor det er saa uhyre vigtigt for Landet at sørge for Produktionen og Fordelingen af den størst mulige Mængde af indenlandsk Brændsel, vil jeg mene, det var uforsvarligt ikke at træffe Foranstaltninger til, at Landets Transportmateriel udnyttes til det yderste.

Der vil da ogsaa fra Justitsministeriets Side blive givet Dispensation for Transport paa Søn- og Helligdage af Brændsel samt Sten, Teglværksprodukter, Skærver, Jord, Grus, Sand o. lign. Det er for disse Varers Vedkommende, at nærværende Lovforslag i Øjeblikket vil blive effektivt, hvis det vedtages.

For yderligere at fremme Transportkapaciteten er det i øvrigt Hensigten, hvis dette Lovforslag vedtages, at foretage en klækkelig Forhøjelse af den Vognleje, der opkræves, naar Vognen ikke læsses eller aflæsses inden for de fastsatte Frister af 24 Timer. Denne Leje er nu 3 Kr. for første Dag, 10 Kr. for anden Dag og 20 Kr. for hver yderligere overskydende Dag. For Vogne med de vigtigste af de Materialer, for hvilke der af Justitsministeriet gives Dispensation paa Søn- og Helligdage, er det Hensigten at forhøje disse Takster til henholdsvis 20, 30 og 40 Kr., dog forudsat at Vognene ankommer fra indenlandsk Station. Forholdet er nemlig det, at der er regnet med en gennemsnitlig Omløbstid pr. Vogn paa 5 Døgn, og i den givne Situation er det nødvendigt at træffe alle Foranstaltninger til at nedsætte denne Omløbstid til det mindst mulige.

Jeg skal i denne Forbindelse anføre, at det er en Selvfølge, at den forhøjede Vogn-